

MC.TL.03	17.12.2018	Revizyon No	Revizyon tarihi	1/2
----------	------------	-------------	-----------------	-----

- AMAÇ:** Laboratuvar ortamında çalışan personelin kimyasal ve biyolojik patojenlere karşı güvenliğinin eksiksiz ve doğru bir şekilde sağlanması.
- KAPSAM:** Mikrobiyoloji, [Biyokimya](#), Hematoloji ve Patoloji Laboratuvarlarında çalışan tüm personeli kapsar.
- SORUMLULAR:** Laboratuvar çalışanları
- KISALTMALAR:**
- TANIMLAR:**

DEKONTAMİNASYON: Nesnelerden ve canlı dokulardan patojen mikroorganizmaların dezenfeksiyon, sterilizasyon, temizlik ve/veya antisepsi ile uzaklaştırılması işlemine dekontaminasyon denir.

NÖTRALİZASYON: Bir maddenin [nötr](#) olması demek onun [kimyasal](#) olarak yansız olması demektir. Örnek olarak [baz](#) maddeler [asit](#) maddeleri [nötralize](#) ederek yansız hale getirirler. Buna en basit örnek şu şekilde verilebilir

6. FAALİYET AKIŞI:

6.1. KULLANILACAK MALZEMELE

- Dezenfektan (çamaşır suyu- 1:10/taze hazırlanır)
- Emici özellikli materyal (kağıt havlu)
- Atık konteynırı (otoklavlanabilir atık torbası, delici-kesici atık kutuları)
- Kişisel koruyucu ekipman (eldiven, gözlük, maske)
- Mekanik aletler (otoklava dayanıklı maşa, pens)
- Nötralizasyon için (%10HCL ve %10 SODYUM HİDROKSİT SOLÜSYONU) ve TURNOUSOL KAĞIDI
- Uygulanacak yöntemin yazılı dokümanı

6.2. ENFEKTE MATERYALİN DÖKÜLMESİ DURUMUNDA

- Aerosol oluşumuna neden olmayan enfekte materyalin dökülmesi durumunda dökülen materyalin üzerini uygun bir dezenfektan çözeltisi ile kapla (taze hazırlanmış %10'luk hipoklorit) , 15-30 dk. beklet ve sil
- Az miktarda aerosol oluşumuna neden olan kazalarda- büyük bir havlu veya laboratuvar önlüğü ile dökülen materyalin üzeri ve çevresi örtülmelidir. Örtü dezenfektanla ıslatılmalı, geniş bir ıslak alan oluşturulmalıdır ve iki saat odaya girilmemelidir. Odaya tekrar girerken koruyucu elbise, maske, gözlük kullanılmalıdır, dökülen materyal temizlenir ve bu materyal otoklava konmalıdır.
- Tüm zemin ve tezgahlar dezenfektanla (%10'luk hipoklorit) silinmelidir.

6.3. ENFEKTE TÜPÜN VEYA PLAĞIN KIRILMASI İLE BÜYÜK MİKTARDA AEROSOL OLUŞMASI DURUMUNDA

- Oda hemen boşaltılmalıdır.
- Biyolojik emniyet kabinini kapatmadan 4 saat süre ile odadan uzaklaşılmalıdır.
- Dört saat sonra formaldehid gazı (%36-40 yoğunlukta)-100 cc formaline 900 cc su konur ve bir elektrikli ısıtıcı yardımı ile 90-100°C'de buharlaşma-en az 6 saat (tercihen bir gece) beklenmelidir.
- Odanın hava girişi ve çıkışına neden olan delikler bant yardımı ile kapatılmalıdır.
- Kapıya formaldehid ile steril edildiği yazılmalıdır.

6.3. SANTRİFÜJ SIRASINDA TÜP KIRILMASINDA YAPILMASI GEREKENLER

- Santrifüj esnasında cihazdan gelen kırılma sesini takiben sürekli bir ek gürültü varlığında tüp kırılmasından şüphelenilmelidir.
- Santrifüj içi, godeler ve tüpler gözden geçirilir, godeler dışarı çıkabilen tipte ise çıkarılarak kontrolünün yapılması daha uygundur.
- Santrifüj içinde ve godelerde cam parçaları varsa metal pens ile toplanır, dekontaminasyon kiti içinde bulunan uygun tıbbi atık kabına atılır.
- Godeler içine 1/10 dilüe edilmiş sodyum hipoklorit (çamaşır suyu) ilave edilir, 30 dakika süreyle bekletilir.
- Daha sonra gödenin içi musluk suyu ile yıkanır, kurutulur ve santrifüj içindeki yerine yerleştirilir.

6.4. RİSKLİ YARALANMALARDA YAPILMASI GEREKENLER

- Yaralanmanın meydana geldiği cilt bölgesi bol su ve sabunla yıkanmalıdır.
- Mukozal temas durumunda, kan veya vücut sıvısı ile temas eden mukoza bölgesi bol su ile yıkanmalıdır.
- Yaralanmanın meydana geldiği bölge sıkılarak kanatılmamalıdır.
- Yaralanmanın meydana geldiği bölgenin yıkandıktan sonra antiseptik solüsyonla silinmesinde sakınca yoktur. (ek koruma sağlamıyor)
- Enfeksiyon kontrol hemşireliğine haber verilerek gerekli işlemlerin ve iş kazası formunun doldurulması sağlanır.

Maruz kalma tipine göre:

- İğne batması/ kesilme/ hayvan ısırması/ tırmalaması halinde; yara yerini su ve sabunla yıka
- Ağız/burun/deriye sıçrama olduğunda; bulaşan materyali bol su ile uzaklaştır.
- Göze sıçramada; temiz su/serum fizyolojik ile irrigasyon yap (göz yıkama duşu veya seti)
- Eğer giysilere bulaş olmuş ise; kontamine giyeceği üzerinizden çıkarın ve etrafa bulaşı engellemek için giyeceklerinizi sızdırmaz bir poşete koyunuz.
- Çamaşırhaneye göndermek için kirli çamaşır kovaasına atınız.
- Poşetin üzerinetıbbi bulaş olduğunu bildiren bir etiket yapıştırınız.
- Olayı laboratuvar sorumlusuna bildirin.
- Gerekli durumlarda profilaksi veya tedavi için enfeksiyon hekimine başvurunuz.

6.5. KAZAYA KARIŞAN ÖRNEĞİN İNCELENMESİ İÇİN KALANINI KORUMAYA ALINIZ

NÖTRALİZASYON KİTİ

1. %10 HCL SOLÜSYONU
2. %10 SODYUM HİDROKSİT SOLÜSYONU
3. TURNUSOL KÂĞIDI
4. Kâğıt havlu
5. Evsel atık torbası
6. Eldiven

Nötralizasyon için dökülen sıvının pH'sı biliniyorsa asit için %10 NaOH, baz ise %10 HCL üzerine dökülerek 5 dakika bekletilir. Kâğıt havlu ile sıvı emdirilerek sıvı toplanıp evsel atık torbasına atılır.

Dökülen sıvının pH'sı bilinmiyorsa turnusol kağıdı ile kontrol edilerek uygun sıvı ile nötralizasyon yapılır.